

**Občianske združenie
Náruč - Pomoc deťom v kríze**

**Výročná správa
2011**

SPRÁVNA RADA

Ing. Miroslava Bendžalová – predsedníčka
JUDr. Sylvia Gancárová
Mária Leitmanová
Dp. ThLic. Zdeno Pupík
PaedDr. Melánia Špániová
PhDr. Jana Štúrová, PhD.

**pomoc deťom
v kríze**

Aby deti žili v bezpečí a bez násillia

O NÁRUČI

Občianske združenie Náruč - Pomoc deťom v kríze je nezisková mimovládna organizácia pôsobiaca na Slovensku od roku 1997.

Pomáhame týraným, zneužívaným a zanedbávaným deťom, týraným ženám a rodinám ohrozeným domácim násillím.

Deťom poskytujeme bezpečné útočisko a všestrannú odbornú pomoc v rámci krízového centra.

Ženám a rodinám poskytujeme bezplatné špecializované poradenstvo a širokú ponuku podporných služieb.

Obhajujeme záujmy týraných a zneužívaných detí.

NAŠE PROGRAMY

V Náručí poskytujeme deťom a rodinám ohrozeným domácim násillím pomoc už 15. rok. Za ten čas sa nám podarilo vybudovať systém navzájom prepojených programov, ktoré deťom a rodinám umožňujú vymaniť sa z domáceho násillia, prekonať akútnu krízovú situáciu, naštartovať proces ozdravenia a zmobilizovať ich vnútorné zdroje tak, aby boli schopné vrátiť sa do normálneho života.

S ohrozenými deťmi pracujeme predovšetkým v rámci pobytového Detského krízového centra Náruč (DKC Náruč).

V rámci komplexnej starostlivosti im poskytujeme krízovú intervenciu, umiestnenie v centre s následnou psychologickou, sociálnou a liečebno-pedagogickou starostlivosťou a zabezpečenie školskej a zdravotnej starostlivosti. DKC Náruč má kapacitu 22 klientov, pričom k dnešnému dňu sme komplexnú starostlivosť poskytli vyše 400 deťom a 46 týraným ženám s deťmi.

Deti sa k nám dostávajú rôznymi spôsobmi, najčastejšie na základe predbežného rozhodnutia súdu, ale tiež na základe dohody s ich rodičmi alebo inými zákonnými zástupcami. Vekové rozpätie našich detí je 3 – 18 rokov, prednostne sa však zameriavame na deti vo veku 3 – 12 rokov. Všetky naše deti sú v rôznej intenzite poznačené patologickým prostredím, z ktorého pochádzajú. Mnohé prešli ťažkým psychickým alebo fyzickým týraním, niektoré sexuálnym zneužívaním. Väčšina je hrubým spôsobom zanedbávaná, čo sa negatívne odráža tak na ich zdravotnom stave, ako aj sociálnom statuse.

Naše deti museli čeliť mnohým útrapám, preto robíme všetko, čo je v našich silách, aby u nás našli bezpečie, lásku a starostlivosť. Zároveň si

vedomujeme, že rozsah a hĺbka problémov týchto detí si vyžadujú vysoko profesionálny prístup.

Personál pracujúci s deťmi tvoria ľudia, ktorí sú pre túto prácu vysoko motivovaní a zároveň disponujú potrebnými odbornými znalosťami (väčšina odborných pracovníkov centra má vysokoškolské vzdelanie z oblasti sociálnej práce, pedagogiky, špeciálnej pedagogiky či psychológie). Naše úsilie smeruje k tomu, aby deti našli u nás prívetivé, akceptujúce prostredie, špecializovanú odbornú pomoc a láskavú starostlivosť cielene zameriavanú na posilnenie osobnosti detí a rozvoj ich životných zručností. Naším cieľom je pomôcť im pri prekonávaní traumy, zmobilizovať ich vnútorné sily a pripraviť ich na návrat do rodiny - či už vlastnej, alebo náhradnej. Priemerná doba, ktorú u nás deti strávia, je 3 až 9 mesiacov.

V októbri 2005 sme otvorením Poradensko-tréningového centra Náruč v Čadci spustili ambulantný program pre obeť domáceho násillia. Primárnu klientelu poradne tvoria ženy, ktoré boli alebo sú dlhodobo vystavené rôznym formám násillia zo strany svojich partnerov. PTC Náruč poskytuje široké spektrum služieb, medzi ktoré patria krízová intervencia, sociálne, psychologické a právne poradenstvo, zastupovanie klientiek na súdoch, sprevádzanie na inštitúcie, osobná asistancia a celý rad podporných služieb pre rodiny ohrozené domácim násillím. **V marci 2008 sme podľa vzoru našej poradne v Čadci zriadili Poradňu pre rodinu v kríze Náruč v Žiline.** Služby našich poradní sú bezplatné a dostupné v pracovných dňoch denne 8 hodín. Za päť rokov činnosti ich využilo 1 445 obeť domáceho násillia.

V záujme predchádzania domácejmu násilliu uskutočňujeme preventívne aktivity pre deti a školiace aktivity pre spolupracujúcich profesionálov.

Pre účely vzdelávania profesionálov, ako aj šírenia osvetu **vydávame príručky, letáky a iné informačné** materiály o problematike týrania, zneužívaní a zanedbávania detí a domáceho násillia.

Pri realizácii našich aktivít pre deti aj rodiny sa opierame o spoluprácu s dobrovoľníkmi, ktorá vychádza zo starostlivo prepracovaného dobrovoľníckeho programu.

Podieľame sa na presadzovaní systémového prístupu k ochrane práv obeť domáceho násillia, s osobitným dôrazom na ochranu práv detí.

Pre naplnenie nášho poslania **vyhľadávame spojencov z radov profesionálov, verejných činiteľov, médií a širokej verejnosti.**

Pri našej práci by sme sa nezaobišli bez podpory štátnych a verejných inštitúcií, sponzorov, donorov a širokého spektra priaznivcov. Radi by sme im aj touto cestou vyjadrili naše úprimné poďakovanie, a to nielen v našom mene, ale aj v mene detí, žien a rodín, ktorým aj vďaka Vám dokážeme pomáhať.

ÚVODNÉ SLOVO VÝKONNÉHO RIADITEĽA

Som veľmi rád, že Vám môžem predstaviť výročnú správu za rok 2011, ktorý bol v Náruči opäť bohatý na udalosti. Podrobnejšie sa o nich môžete dočítať na nasledujúcich stránkach.

Na tomto mieste by som chcel spomenúť najmä naše aktivity zamerané na obhajobu práv týraných a zneužívaných detí, ktorým sme v uplynulom období venovali podstatne viac úsilia ako v predchádzajúcich rokoch.

Napriek všeobecne rozšírenej predstave, že systém starostlivosti o deti a rodiny dokáže deti dostatočne ochrániť pred týraním, zneužívaním a zanedbávaním, sa v praxi stretávame s opačnými skúsenosťami. Čoraz početnejšie prípady detí, ktoré zbytočne dlho a bez pomoci musia čeliť krutosti a ľahostajnosti, nás len utvrdzujú v presvedčení, že treba hlasnejšie volať po zmenách v systéme a po zavedení takých postupov, ktoré poskytnú deťom účinnú ochranu a odborníkom pracujúcim v oblasti širšie možnosti pomoci. A aj keď si uvedomujeme, že budovanie akéhokoľvek funkčného systému je dlhodobá záležitosť, myslíme si, že je načase, aby sa naša krajina v oblasti ochrany detí pred násilím zaktivovala. Je potrebné čo najskôr prijať systémové opatrenia, po ktorých volajú profesionáli z prvej línie nielen u nás, ale vo všetkých okolitých krajinách a ku ktorým nás napokon zaväzujú aj viaceré odporúčania Rady Európy (národný program ochrany detí pred týraním a zneužívaním, národný program prevencie, systematické školenia odborníkov z oblasti sociálnej práce, psychológie, školstva, zdravotníctva, súdnictva, polície, koordinovaný postup zúčastnených inštitúcií naprieč všetkými rezortmi, zavedenie štandardov kvality práce a postupov na všetkých úrovniach ...)

Priznám sa, že niekedy sme už unavení z toho, ako márne sa dovolávame zmien, ako znova a znova prichádzame s podnetmi z praxe a tieto narážajú na nezáujem či zapadajú prachom. Táto únava končí zvyčajne vo chvíli, keď sa k nám opäť dostane dieťa, ktoré bolo roky ponechané napospas týraniu či zneužívaniu, a to aj napriek tomu, že o tom vedeli susedia, obec či príslušné orgány sociálnoprávnej ochrany.

Rád konštatujem, že uplynulý rok nám priniesol veľa spojencov a poznanie, že v obhajobe práv detí ohrozených násilím má význam pokračovať. Ďakujem všetkým, ktorí nás v tomto našom snažení podporili.

Ivan Leitman

ROK 2011 V DKC NÁRUČ

Služby Detského krízového centra Náruč v roku 2011 v kocke

Počet všetkých klientov DKC: 47 (z toho 3 matky)

- Návrat do pôvodnej rodiny **18** detí
- Do pestúnskej starostlivosti **1** dieťa
- Do profesionálnych rodín **7** detí
- Do iných zariadení presunuté **3** deti s matkou
- Počet detí k 31.12.2011: **15**
- Počet matiek k 31.12.2011: **1**

- Typický vekový rozsah: 3 – 15 rokov (37 detí)
- Hlavné dôvody prijatia:
 - Podozrenie z týrania: 29 detí
 - Podozrenie zo zneužívania: 3 deti
 - Vážne zanedbávanie: 37 detí
- priemerná doba pobytu dieťaťa v DKC Náruč: 215 dní

Rok 2011 z pohľadu Róberta Braciníka, riaditeľa DKC Náruč

Uplynulý rok sa niesol v duchu rekonštrukčnom a budovateľskom. Vďaka finančnej podpore z Holandskej Obchodnej komory a z Nadácie Socia sme mohli realizovať aktivity, na ktoré inokedy neostávajú financie. Podarilo sa nám kompletne vymeniť nábytky i podlahy na izbách detí, dotiahnuť výmenu plávajúcích podláh v spoločenských miestnostiach a niektorých kanceláriách, celý interiér sme nanovo vymaľovali a dali sme vykonať špeciálne sanačné práce na odstránenie vlhkosti v prízemných priestoroch. Aj zvonku naša budova ožila: vďaka našej gazdinej nám okná ozdobili muškáty a opravy sa dočkala aj stará kamenná fasáda na priečelí. Spoločnými silami všetkých zamestnancov sme skultivovali dovtedy nevyužívané a zarastené trávnaté plochy v odľahlejších častiach areálu a opravili plot.

Pribúdajú iniciatívy zo strany firiem, ktoré vysielajú svojich zamestnancov na dobrovoľnícku výpomoc. Pracovníci žilinskej pobočky poisťovne KOOPERATIVA pomohli s obnovou náteru oplotenia pri vstupe do areálu a aktivisti z firmy PPG nám krásne vymaľovali telocvičňu.

V lete sme opäť realizovali viaceré výchovno-rekreačné programy, čo nám dalo poriadne zabráť, ale efekt v podobe identifikácie ohrozených rodín a následnej pomoci deťom aj rodinám za to stojí.

Náš tím, po dlhé roky veľmi stabilný, prešiel tento rok viacerými zmenami. Na vychovávateľskej pozícii sa postupne vymenili 4 pracovníci, ale výsledná zostava je kvalitná a noví kolegovia sú pre nás prínosom i inšpiráciou robiť veci trochu inak ako doposiaľ.

Napriek kríze sa nám darilo udržať štandard našej práce s klientmi a pribudli niektoré nové programy, medzi nimi pravidelné relaxačné masáže pre deti, ktoré si veľmi pochvaľovali.

Stále je čo zlepšovať či inovovať, no máme na pamäti, že najdôležitejšie je udržať také programy a postupy práce, ktoré sa dlhodobo ukazujú ako dobré, osvedčené, poskytujúce deťom aj dospelým istotu a zázemie. V perspektíve nastávajúcich mesiacov sa práve toto zdá byť úlohou najťažšou...

Z pohľadu Janky Švecovej, psychologičky

Psychologická starostlivosť v DKC Náruč pozostáva z psychodiagnostickej, terapeutickej a poradenskej činnosti. Poskytujeme ju najmä pobytovým klientom krízového centra, v menšej miere ambulantným klientom.

Poradenské psychologické konzultácie realizujeme prevažne pre rodičov a zákonných zástupcov detí, ktoré sú umiestnené u nás v zariadení, prípadne pre indikovaných ambulantných klientov (deti a dospelí). Ich cieľom býva najčastejšie posilňovanie rodičovských zručností a kompetencií, podporovanie vzťahu medzi rodičom a dieťaťom,

aktivizácia rodičov k úprave rodinných pomerov, spracovávanie zažitej traumy. Pri dlhobnejšej a pravidelnej spolupráci mávajú konzultácie aj terapeutický charakter.

V roku 2011 sme pracovali spolu s 28 rodinnými príslušníkmi našich detí – pobytových klientov DKC Náruč, s ktorými sme uskutočnili spolu 88 psychologických konzultácií. U 12 rodinných príslušníkov možno hovoriť o pravidelnej spolupráci.

Taktiež sme poskytli individuálne psychologické poradenstvo 8 ambulantným klientom (5 matkám a 3 deťom, spolu 26 konzultácií).

Od septembra 2011 realizujeme v rámci DKC Náruč skupinové stretnutia pre rodičov pod vedením psychológov. Stretnutia sú súčasťou projektu „Posilnenie rodinných zdrojov u detí v kríze“ finančne podporeného z Fondu Hodina deťom, ktorý zriadila a spravuje Nadácia pre deti Slovenska.

Ide o pilotný projekt práce s rodinami nášho OZ, ktorý nadväzuje na predchádzajúce úspešné projekty zamerané na rozvíjanie rodičovských zručností a skvalitňovanie vzťahov medzi matkami a ich deťmi. Zámerom projektu je pracovať s rodičmi detí, ktoré sa ocitli v krízovej situácii v dôsledku domáceho násillia a zanedbania v rodine. Cieľom je pomôcť ozdraviť rodinné vzťahy a posilniť zdroje detí v ich pôvodných rodinách, aby sa predišlo rozpadu rodín a umiestneniu detí v ústavnej výchove.

Súčasťou projektu sú aktivity využívajúce metódy filialnej terapie, zamerané na skvalitnenie vzťahu matka – dieťa. Cieľovou skupinou boli rodiny v starostlivosti DKC Náruč. Metóda je určená najmä tým rodičom a deťom, kde dochádza k problémom vo vzťahu matka - dieťa, zvlášť ak sa dieťa javí v správaní a prežívaní ako problémové, prípadne ak matka má nedostatočné rodičovské zručnosti na zvládanie a výchovu dieťaťa.

Skupiny pre rodičov sa konali spravidla 1x mesačne a boli zamerané najmä na riešenie výchovných otázok vo vzťahu k umiestneným deťom. Ich cieľom bolo podporiť matky a posilniť ich rodičovské zručnosti, záujem o dieťa, vzťah s dieťaťom a aktivizovať ich pri riešení krízovej situácie v rodine. V roku 2011 sme uskutočnili 3 rodičovské skupiny za účasti spolu 11 matiek.

Pre dieťa je ideálne vyrastať vo svojej rodine, preto zmyslom takýchto projektov je napomôcť, aby rodičia dokázali vytvoriť pre dieťa bezpečné, prijímajúce a podnetné prostredie a aby deti dokázali úsilie rodiča akceptovať, aby si k rodičom našli cestu späť a aby sa u nich zmiernili emočné poruchy a poruchy správania.

Do projektu bolo v roku 2011 v rámci DKC zapojených 17 pobytových detských klientov a 19 rodičov/dôležitých dospelých.

PORADENSKÉ SLUŽBY PRE OBETE DOMÁCEHO NÁSILLIA

Za 6 rokov práce v pozícii sociálnej pracovníčky v poradni mám zážitky, ktoré budú „nestrávitelne“ stále...

Súvisia s bolesťou v rodinách, strachom, ubližovaním, mocou, závislosťou, zanedbávaním, chudobou, sociálnou izoláciou, predsudkami, naučenou bezmocnosťou, nenávisťou, neodpustením, prenosom násillia z otca na syna,

vnuka, pravnuka, dlžobami, exekučnými vymáhania, dierami v systéme....

Zažívam situácie, keď učiteľka v škole vie o 14-ročnej žiačke, ktorá ponúka sexuálne služby „za požehnanie rodičov“, lebo si doma nemajú za čo kúpiť jedlo. Učiteľka má strach to oznámiť kompetentným, lebo...“čo keď jej rodičia rozbijú okná na dome...“ Z polovice mojej pracovnej náplne to vyzerá, že svet je naopak a potrebuje OTOČIŤ správnym smerom.

A preto „spolu“ otáčame kormidlo, blikáme na cestu pomoci k svojpomoci. Mám radosť, že neblikám sama. Nabíja ma, že pracujem v dobrom tíme! Nielen zamestnancov poradne mám na myslí.

Máme právničku, ktorá neváha obetovať svoj čas a ako dobrovoľníčka po 2 roky poskytuje poradenstvo v našej poradni. Máme ďalších dobrovoľníkov, čo bezplatne doučujú deti. Máme deti a klientky, čo s dochvilnosťou prídu na dohodnuté aktivity.

Pracujem v sieti iných ochotne spolupracujúcich organizácií, ktoré kormidlujú s nami – štvrťročne sa pravidelne stretávame v „záujme vecí“.

Kysucká komunita začína reagovať čoraz viac a v Náruči sa združujú ľudia, ktorým ide o zmysluplnú prácu.

A pod takýmito rukami sa často darí, že rodiny v kríze nasmerujú kormidlo a OTOČIA sa správnym smerom do života.

Ako mi moja práca veľa berie, rovnako veľa mi dáva.

Jarmila Majáková, 21 rokov praxe v prvej línii

Hoci prvotným poslaním OZ Náruč bolo pomáhať týraným, zneužívaným a zanedbávaným deťom, bolo len prirodzené, že našu pomoc začali postupne vyhľadávať aj ženy - obe domáceho násillia. Vybudovanie poradní pre obe domáceho násillia bolo logickým vyústením nášho snaženia, pretože cez pomoc matkám či rodinám ohrozeným domácim násillím dokážeme lepšie pomáhať aj deťom.

Klientmi poradní Náruč v Žiline a v Čadci sú najčastejšie ženy, ktoré sú v partnerskom vzťahu dlhodobovo vystavené hrubým fyzickým aj psychickým útokom - často bez podpory zo strany najbližších, bez možnosti brániť seba a deti, bez dostatočného finančného zabezpečenia či možnosti zamestnať sa. Prichádzajú k nám s celým komplexom problémov, ktoré vyžadujú komplexnú pomoc. V tejto súvislosti je dôležité uvedomiť si, že služby, ktoré poskytujeme obetiam domáceho násillia, sa vždy odvíjajú od ich individuálnych potrieb. Každá prichádza s vlastným príbehom, s vlastnými očakávaniami a tomu je potrebné prispôbiť postupy a metódy práce. Rovnako rozdielna býva aj doba potrebná na vyriešenie prípadov: niekedy stačí poskytnúť radu, inokedy sa obeti domáceho násillia venujeme celé roky, kým sa nám podarí spoločnými silami vyriešiť väčšinu jej problémov. Týmto náročným požiadavkám sa snažíme vyhovieť poskytovaním moderných, na mieru šitých poradenských služieb, ktoré našim klientom pomáhajú zvládnuť ohrozujúce životné situácie a začleniť sa do normálneho života.

V rámci sociálneho poradenstva obetiam pomáhame riešiť najpálčivejšie sociálne problémy,

zorientovať sa v možnostiach pomoci, ktorú im zo zákona môže poskytnúť obec alebo štát či sprostredkovať im kontakt na ďalšie pomáhajúce inštitúcie či odborníkov. V prípade potreby je súčasťou sociálneho poradenstva tiež sociálna asistancia a sprevádzanie klientiek na príslušné inštitúcie.

Na sociálne poradenstvo nadväzuje právne poradenstvo a právna pomoc v oblastiach akými sú vypracovanie písomných podaní na súdy a políciu (trestné oznámenia, návrhy na doplnenie vyšetrovania, sťažnosti na postup vyšetrovateľa) ako aj všetky druhy podaní na súdy do občiansko-právnych konaní. (návrhy na rozvod, zverenie detí, výživné, vydanie predbežných opatrení...) či zastupovanie klientiek/klientov v trestnom konaní a sprevádzanie na občiansko-právne konania.

Neoddeliteľnou súčasťou pomoci obetiam domáceho násillia je psychologické poradenstvo, v rámci ktorého sa zameriavame na prekonanie krízy, vyrovnávanie sa s traumou a tiež na ich celkový osobnostný rozvoj, zvyšovanie zdravej sebadôvery a sebavedomia, rozvoj sociálnych zručností ako sú komunikácia, asertivita, riešenie konfliktov, spolupráca, ale i na praktické kompetencie, ktoré im pomôžu vyrovať sa s prežitými útrapami a ľahšie sa zaradiť do normálneho života.

Popri špecializovanom sociálnom, právnom a psychologickom poradenstve poskytuje každá z našich poradní osobitný repertoár podporných služieb reagujúci na špecifické potreby regiónu.

PODPORNÉ PROGRAMY

Poradensko-tréningové centrum Náruč v Čadci (PTC Náruč)

Svojpomocné kluby a detské skupinky

Každú prvú stredu v mesiaci prebiehajú v poradni v Čadci svojpomocné kluby pre klientky poradne a súbežne s nimi skupinové stretnutia pre ich deti (detské skupinky). V roku 2011 sa uskutočnilo 12 klubov, ktorých sa zúčastňovalo v priemere 6 žien a 8 detí.

Denný letný tábor pre deti klientiek PTC Náruč

V roku 2011 sa denného tábora zúčastnilo 27 detí. Venovali sa im traja zamestnanci Náruče a 17 dobrovoľníci: Maroš Marejka, Gabriel Horos, Jaroslav Turiak, Tibor Piňo, Zuzana Smažáková, Daniela Moravcová, Katarína Koričárová, Martina Skaličanová, Veronika Belešová, Peter Kubica, Matej Pišteň, Janko Kubica, Ivana Kužmová, Mária Bírová, Dominika Michalinová, Lenka Mydleková a Pavlína Jelenčiková, ktorí sa v jednotlivé dni prestriedali a spolupodieľali podľa svojich možností. Dobrovoľníci sa venovali deťom bez nároku na odmenu. Odpracovali celkom 191 dobrovoľníckych hodín. Srdečná vďaka!

Program tábora, i napriek skromnému finančnému rozpočtu, bol veľmi pestrý. V PTC dodnes doznievajú príjemné spomienky detí i dospelákov na hry s Kericom a kamarátkami z Lotyšska a Francúzska, preventívne okienko dopravnej polície, 2-hodinové plávanie a šantenie vo vode, ukážky práce kynológov so služobnými psami, súťaženie a preukazovanie fyzickej zdatnosti v športovej olympiáde. Veľkej obľube sa tešil i skautský deň. Šikovné ruky detí aj lektorov v tvorivých dielňach

vykúzlili veľa pekných výrobkov a samozrejme nechýbal kopec zmrzliny či slávnostná rozlúčka v pizzerii. Tábor prebehol v dobrej nálade, pohode a bez úrazov. Deti odchádzali obohatené novými priateľstvami, ktoré im, ako pevne veríme, vydržia i naďalej.

V spolupráci s dobrovoľníkom Gabrielom Horosom a farským úradom Čadca-Kýčerka sa denného tábora pod názvom „Spim doma“ zúčastnili 3 deti.

Pobytové letné tábory pre deti z PTC

2.7.-9.7.2011 v Kubíkovej: tábor „Leto patrí deťom“ SOR-optimist international club Žilina. Zúčastnilo sa 5 detí.

13.7.-23.7.2011 v Račkovej doline tábor „Dobry skutok“ organizovaný Rádiom Expres. Zúčastnilo sa 6 detí.

21.8.-28.8.2011 v Duchonke: tábor Deti Dunaja. Zúčastnilo sa 1 dieťa.

8.8.-14.8.2011 v Habovke, organizovaný OZ Náruč – Pomoc deťom v kríze. Zúčastnilo sa 1 dieťa.

Program Ja a mama

Medzi matkami a deťmi z rodín poznačených násillím dochádza neraz k narušeniu vzájomných vzťahov. Cieľom programu **Ja a mama** bolo v bezpečnom prostredí, za pomoci facilitátorky posilňovať a budovať vzájomný vzťah medzi matkou a dieťaťom, pomôcť matke a dieťaťu pomenovať problémy a prispieť k riešeniu týchto problémov. V PTC Náruč sme tento program pilotne realizovali s dvoma rodinami.

Dobrovoľnícke podporné programy PTC Náruč

Počas roka 2011 s nami v dobrovoľníckych podporných programoch spolupracovalo celkovo 20 dobrovoľníkov. Dobrovoľníci bez nároku na finančnú odmenu odpracovali spolu 219 hodín a to v rámci denného letného tábora, detských skupiniek, právneho poradenstva a doučovania detí klientok.

Mikuláš v PTC Náruč - Streda 07. 12. 2011 sa v Poradensko-tréningovom centre Náruč v Čadci niesla v atmosfére očakávania príchodu Mikuláša, čerta a anjela medzi 22 detí a 13 klientok, ktoré sa na nich po večer tešili. Program bol bohatý nielen čo sa týka balíčkov pre deti ale bohatý najmä na zážitky, ktoré si odniesli deti aj dospelí. Atmosféru v centre spríjemnili vianočné koledy i výroba vianočných voňavých pomarančových guľ.

PTC Náruč vďaka pomoci individuálnych darcov a sponzorov sprostredkúva rodinám potraviny, kozmetické i kadernícke služby, šatstvo, obuv, hračky, školské pomôcky a pod.

Poradňa pre rodinu v kríze v Žiline (PRK Náruč)

Špecifickou agendou našej žilinskej poradne je popri poskytovaní špecializovaných poradenských služieb tiež **participácia na programe pomoci Mesta Žiliny občanom, ktorí sa dostali do ťažkej životnej situácie**. Mesto Žilina pre nich zriadilo Zariadenie dočasného byvania, ktoré im poskytuje dočasnú strechu nad hlavou v najkritickejších chvíľach ich života. Klientmi sú predovšetkým obeť domáceho násillia a ľudia v situácii sociálneho núdze s následkom straty bývania. Súčasťou programu pomoci sú aj bezplatné služby nášho poradenského centra a priebežná starostlivosť zo stany našich sociálnych pracovníkov.

Svojpomocné skupiny pre ženy a detské skupinky prebiehajú v podobnom duchu ako v PTC v Čadci. V roku 2011 sa uskutočnilo celkovo 10 podporných skupín pre ženy a 10 detských skupiniek. Zúčastnilo sa ich 5 matiek a 8 detí.

Priestory na uskutočnenie podporných skupín a detských skupiniek nám zapožičalo Centrum voľného Času Žirafa, za čo im srdečne ďakujeme.

Filiálna terapia

Vďaka podpore z Fondu Hodina deťom mohli vybrané klientky Poradne od **novembra 2011 do februára 2012** navštevovať skupiny filiálnej terapie. Cieľom stretnutí bolo prispieť k skvalitneniu vzťahu matka – dieťa prostredníctvom špecifických techník uplatňovaných v hrovej terapii. Matky zároveň mali možnosť na skupine zdieľať svoje skúsenosti a zážitky. Skupina bola vedená dvomi psychologičkami a fungovala v zložení 7 klientok a 13 detí.

Pre mňa bol rok 2011 v Poradni rýchly. Ako pracovníci Poradne sme okrem svojej poradenskej činnosti participovali na mnohých iných projektoch, napr. na vedení detských skupín, spustení projektu Čítárne, na prevenciách....

Pri všetkej tej náročnej práci si uvedomujem, že pre obeť násilia, ktoré sa rozhodli riešiť svoje problémy, bol rok 2011 podstatne náročnejší. Ako v každej práci, vyskytli sa momenty ktoré boli radostné, avšak aj také, ktoré ma zarmútili. Za tým všetkým však ostáva pocit, že naša práca má zmysel, pomáha ľuďom riešiť zložitú životnú situáciu a poskytuje im nádej na zmenu a podporu.

Sme veľmi radi, že môžeme spolupracovať tak s Mestom Žilina, ako aj so Žilinským samosprávnym krajom, ktorí našu prácu podporujú a umožňujú nám pomáhať tam, kde je to potrebné.

Ľubka Žiliaková, psychologička Poradne pre rodinu v Kríze Náruč

Z ĎALŠÍCH AKTIVÍT NÁRUČE

Inštitucionálna podpora Poradensko-tréningového centra Náruč (november 2010 – október 2011)

Projekt bol podporený Nadáciou SPP v rámci programu Opora

Ambíciou projektu bolo podporiť rozvoj moderných, na klienta orientovaných sociálnych služieb pre obeť domáceho násilia a prispieť k udržateľnosti poradne.

Projekt nám pomohol:

- udržať personálne obsadenie Poradne Náruč v Čadci na úrovni z predchádzajúcich rokov a tým aj rozsah a kvalitu práce v prospech týraných žien, detí a rodín ohrozených domácim násilím
- pokračovať v aktivitách zameraných na zlepšenie spoluprácu s partnermi na lokálnej a regionálnej úrovni

Projekt Čítáreň / Poradňa pre rodinu v kríze

Od mája 2011 sme za *finančnej podpory grantového systému Mesta Žiliny* rozbehli projekt Čítárne. Vďaka finančnej podpore sme mohli doplniť našu knižnicu o aktuálne odborné aj populárne - vedecké publikácie, ktoré sa týkajú problematiky domáceho násilia a tém s ním súvisiacich

a poskytnúť ich klientkam na prečítanie. Klientky poradne mali možnosť navštevovať 2 krát do mesiaca v poobedňajších hodinách Čítáreň a ziskávať informácie, o ktoré mali záujem. Zakúpená literatúra slúži aj naďalej klientkam aj pracovníčkam Poradne.

Prevenia

Prispenie poradní Náruč k prevencii a eliminácii násilia páchaného na ženách a v rodinách

Projekt bol podporený Radou vlády pre prevenciu kriminality

Vďaka projektu sa pod lektorským vedením 4 preventistiek z Náruč podarilo zrealizovať 28 preventívnych seminárov v počte 56 hodín. 544 detí malo možnosť bližšie sa oboznámiť s problematikou násilia páchaného v rodinách. Deti sa dozvedeli, čo je násilie, aké formy násilia na deťoch sa môžu vyskytnúť v rodine (CAN) resp. mimo rodiny (šikanovanie), aké sú signály ohrozenia násilím, ako o násilí hovoriť, ako sa chrániť a kde hľadať pomoc. Problematiku násilia spoznali v širšom kontexte (mýty a fakty o násilí, rodové stereotypy...) a v skupine sa podelili o svoje názory, postoje a skúsenosti.

Sieťovanie

Pracovné stretnutia zástupcov MVO, verejnej a štátnej správy v PTC Náruč, Čadca

V rámci projektu „Inštitucionálna podpora Poradensko-tréningového centra Náruč“ sme pokračovali v sieťovacích interdisciplinárnych stretnutiach. Zámerom stretnutí bolo prispieť k zintenzívneniu spolupráce inštitúcií podieľajúcich sa na pomoci klientom a rodinám ohrozeným domácim násilím, na základe príkladov z praxe špecifikovať silné aj slabé miesta v systéme pomoci a spoločne hľadať cesty k tomu, aby táto pomoc bola včasná, pružná, efektívna a klientom pomohla zvládnuť ohrozujúce životné situácie. V zmysle plánovaného programu stretnutia pozostávali z edukatívnej časti, riešenia prípadovej štúdie a výmeny skúseností. Teší nás, že naša spolupracujúca sieť sa rozrástá a účastníci pochádzajú z rôznych oblastí (sociálni pracovníci z MVO, štátnej aj verejnej správy, zástupcovia polície, obvodných úradov, psychologovia, učitelia...). O záujme účastníkov svedčí aj skutočnosť, že vyjadrili želanie, aby sa stretnutia uskutočňovali v kratších ako 3-mesačných intervaloch. V rozbehnutých aktivitách zameraných na zlepšenie spolupráce s partnermi na lokálnej a regionálnej úrovni sme odhodlaní pokračovať aj v budúcnosti.

Návšteva 12-tich účastníkov z PTC Náruč Čadca v Štrasburgu

Na pozvanie MUDr. Miroslava Mikolášika, poslanca Európskeho Parlamentu, navštívila v decembri skupina detí, matiek a pracovníčok PTC Náruč mesto Štrasburg. Vďaka pánovi poslancovi sme mali možnosť navštíviť Európsky parlament, spoznať mesto, plaviť sa vyhladkovou loďou... *Chceme sa opätovne poďakovať pánovi europoslancovi i jeho asistentkám za pozvanie krásne zážitky a spomienky na neopakovateľnú predvianočnú atmosféru Štrasburgu.*

22.december: tradičná Štedrá večera v Náruči

Je nesmierne krásne pozorovať 15 - 20 detí, s akou radosťou otvárajú svoje darčeky spod stromčeka. Mnohé z nich prvý krát za svoj život prežívajú ozajstnú vianočnú atmosféru radosti, pohody a lásky. Je to krátky, no môžem povedať asi najkrajší moment zo všetkých dní v Náruči.

Robo Vessa, vychovávateľ

TÁBORY PRE DETI Z DKC NÁRUČ

Tak ako po uplynulé roky, aj v roku 2011 sme zrealizovali množstvo programov presahujúcich každodennú prácu s deťmi.

Jarné prázdniny 15.-18. február 2011 – pobyt detí na Chate pod Králikami pri Banskej Bystrici

Účasť 11 detí zabezpečovali 4 vychovávateľa. Deti trávili čas zimnými aktivitami na snehu ako sánkovanie, lyžovanie, stavanie snehuliakov a pod. V chate sa deti venovali tvorivým činnostiam. Celá akcia sa veľmi vydarila a spolu s deťmi sme sa tešili aj snehu, ktorý v tom čase v nižších polohách už nebol. **Touto cestou chcem tiež poďakovať majiteľovi chaty pánovi Igorovi Baničovi**, ktorý nám vyšiel v ústrety nielen s cenou, ale tiež zabezpečil fantastický servis, stravu, ubytovanie. Deti ešte dlhé týždne potom spomínali a pýtali sa, kedy zas pôjdeme na chatu.

V rámci výchovnej činnosti sa deti zúčastnili niekoľko krát predstavení v bábkovom divadle v Žiline.

29. júna sa deti spolu s celým personálom Náruče zúčastnili koncoročnej „guľášky“ spojenej s člňovaním a plachtením na vodnom diele Žilina.

Tradičný letný tábor Detského Centra Ružomberok

Termín: 4.-18. júl 2011

Stanová základňa v Jakubovanoch, počet detí 5
Pevný objekt v Ružomberku, počet detí 9

O deti sa staral odborný personál s radou Detského Centra. Hlavnou náplňou tábora boli voľnočasové aktivity v prírode (denné a nočné hry), spoznávanie okolia formou pešej turistiky, pobyt na kúpaliskách, tvorivé aktivity s prírodnými materiálmi a pod.

Denný tábor NEREUS 25.-29. Júl 2011 - účasť 9 detí, personál zabezpečený organizátorom.

Tábor formou denného dochádzania je pre nás osvedčenou formou, ako deťom spestriť prázdniny. Každý deň je venovaný inej téme a inej forme trávenia voľného času. Táto intenzívna zážitková skúsenosť pozitívne vplýva na deti a posilňuje ich nastavenie na zmysluplné trávenie voľného času.

Tábor NÁRUČ, HABOVKA v termíne 8.-14. august 2011 – účasť 16 detí, program a starostlivosť o deti zabezpečovali 4 vychovávateľa z Náruče + 2 dobrovoľníci

Tábor má už niekoľkoročnú tradíciu. Je to jedna z mála príležitostí, keď sme s deťmi niekoľko dní v úplne inom prostredí, kde nie sú zaťažované školou a inými každodennými povinnosťami. Pre nás vychovávateľov je to cenný diagnostický materiál, ktorý o deťoch veľa napovedá.

Tábor Deti Dunaja, Duchonka, termín 21.-28. august 2011 – účasť 6 detí

S organizáciou Deti Dunaja máme dlhoročné dobré skúsenosti s vedením letných táborov a deti sa z nich vždy vracajú viac než spokojné.

Jesenný pobyt detí na Chate POHODA v Súľovských skalách, termín 28. október – 1. november 2011: Pobyt počas jesenných prázdnin pre 13 detí zabezpečovali dvaja vychovávateľa + jeden dobrovoľník.

Náplňou a cieľom pobytu boli pohybové aktivity v prírode, poznávanie okolia, deti sa zúčastnili jazdy na koníkoch. No dôležitá pre deti bola už samotná možnosť uvoľniť sa, presmerovať myšlienky pozitívnym smerom. **Za ústretovosť pri organizácii pobytu vyjadrujem poďakovanie majiteľovi chaty.**

VÝKON OPATRENÍ SOCIÁLNO-PRÁVNEJ OCHRANY V RÁMCI PRIORÍT ÚPSVaR

Výchovno-sociálny program - ÚPSVaR Čadca

Výchovno-rekreačný skupinový program pobytovou formou pre deti s poruchami správania vo veku 7-16 rokov, ktorým bolo uložené výchovné opatrenie. Cieľom programu bolo odstrániť alebo zmierniť problémy v správaní detí, rozvíjať ich sociálne zručnosti, vštepiť im potrebné návyky a zabezpečiť vhodné využitie ich voľného času.

16 dňový program bol realizovaný v dvoch termínoch pre tú istú skupinu detí.

Termín: 25.júl – 4. august 2011

Lokalita: Vrútky, Hotel LESNÍK

Termín: 16.- 20. september 2011

Lokalita: Hotel Hájenka, Makov-Kasárne

Počet detí: 15

Počet lektorov: 4 + 1 dobrovoľník

Téma: „Pán prsteňov“

Výchovno-sociálny program - ÚPSVaR Martin

Výchovný program pre deti, ktorým bolo uložené výchovné opatrenie, vykonávaný pobytovou formou, s možnosťou účasti rodičov alebo osôb, ktoré sa osobne starajú o dieťa.

Termín: 07.- 13. august 2011

Lokalita: Hotel Hájenka, Makov-Kasárne

Termín: 13.- 16. október 2011

Lokalita: Penzión - Babia Hora, Jasenská dolina

Termín: 16- 20. september 2011

Lokalita: Chata POHODA, Súľov

Počet detí: 15

Počet lektorov: 4 + 1 dobrovoľník

Téma: „Pán prsteňov“

Výchovno-rekreačný program - ÚPSVaR Martin

Výchovno – rekreačný skupinový program pre deti, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Program sa vykonával pobytovou formou a bol zameraný na odstránenie alebo zmiernenie problémov v správaní dieťaťa alebo jeho porúch správania, rozvoj sociálnych zručností detí, získanie potrebných návykov a zabezpečenie vhodného využitia voľného času dieťaťa.

Termín: 14- 20. august 2011

Lokalita: Chata POHODA, Súľov

Počet detí: 25

Počet lektorov: 5 + 2 dobrovoľník

Téma: „Pán prsteňov“

Výchovno-rekreačný program - ÚPSVaR Žilina

(rovnaké zameranie ako v prípade VRP Martin)

Termín: 01- 10. júl 2011

Lokalita: Chata FRAN, Makov - Kasárne

Počet detí: 35

Počet lektorov: 5 + 2 dobrovoľníkov

Téma: „Pán prsteňov“

Všetky aktivity v rámci programu boli realizované zážitkovou formou. K dispozícii sme mali odborný tím zložený z psychológov, špeciálneho a liečebného pedagóga a pedagogických pracovníkov – zamestnancov Detského krízového centra Náruč, ako aj externých lektorov, ktorí majú dlhoročné skúsenosti v práci s ohrozenými deťmi. Program sa nám osobitne dobre osvedčil v prípadoch, keď sa nám doň podarilo aktívne zapojiť rodičov detí.

DOBROVOĽNÍCI

Dobrovoľníctvo v PTC Náruč prispieva k naplneniu zmyslu môjho života. Ved' čo môže byť krajšie ako venovať sa deťom, ktoré vo svojich životoch nezažili veľa radosti? Môžem povedať, že za ten čas, čo dobrovoľníčim v Náruči, mi práca s týmito deťmi priniesla množstvo pozitívnych zmien. Pochopil som, že len pomoc druhým ma môže urobiť skutočne šťastným.

Maroš Marejka - dobrovoľník PTC Náruč

OSOBITNÉ POĎAKOVANIE

Rok 2011 bol podobne ako predchádzajúci poznačený ekonomickou krízou, čo sme nemohli nepocítiť ani my pri získavaní finančných príspevkov od donorov či sponzorov.

V čase všeobecného nedostatku financií nás o to väčšími potešili priaznivci a darcovia, ktorí sa rozhodli podporiť činnosť našej organizácie z vlastnej iniciatívy. Ich veľkorysé gesto si veľmi ceníme a vnímame ho ako ocenenie našej práce.

V TEJTO SÚVISLOSTI SA CHCEME OSOBITNE POĎAKOVAŤ:

Spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., člen skupiny Enel za dlhodobú podporu a venovanie 2 % z daní na podporu programov a služieb pre deti, ženy a rodiny ohrozené domácim násilím

Spoločnosti SSE

Za finančnú dotáciu, ktorá nám pomohla dofinancovať naše rekonštrukčné aktivity

Spoločnosti Kross za to, že finančne prispeli na letné tábory pre deti z DKC Náruč.

Spoločnosti Adecco za to, že zafinancovala výmenu dverí v ubytovacej časti DKC Náruč a zakúpila pre deti Rádiá, ktoré si našli pod Vianočným stromčekom.

Spoločnosti Carmel Auto za nový sporák pre pani kuchárku a korčule pre deti

OZ Dobrota – VŠ sv. Alžbety v Žiline

Vďaka spolupráci s OZ Dobrota sv. Alžbety sa viacerým našim rodinám dostáva pomoc v rámci projektu "Podpora kysuckých rodín v sociálnych kolíziách", zverejnenému na internetovej stránke OZ

Dobrota. Projekt je zameraný na podporu rodín, ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej i ekonomickej situácii. Individuálni darcovia poukázali za rok 2011 na účty našich klientok spolu 1.500 €. Všetkým darcom v mene našich rodín úprimne ďakujeme.

Mestu Čadca za to, že

- Mestské kultúrne stredisko venovalo rodinám prijímajúcim služby našej poradne v Čadci bezplatne lístky na kultúrne podujatia.
- V dňoch 15. a 16. 12. 2011 Mesto Čadca zrealizovalo verejnú zbierku pre Náruč na vianočných trhoch a v uliciach Čadce **za pomoci významných žien Kysúc, ktorým by sme chceli poďakovať za ich ochotu, pomoc a solidaritu.** Výťažok z tejto zbierky v sume 760 € bol odovzdaný počas Benefičného koncertu „Vianočné snenie III.“ v Dome kultúry v Čadci. Zbierka a slávnostný koncert bol organizovaný pod záštitou pani Evy Gurovej, v spolupráci s KIC mesta Čadca a Základnou umeleckou školou M. R. Štefánika v Čadci, ktorým patrí úprimné poďakovanie za pomoc a krásny umelecký zážitok. Naša vďaka patrí samozrejme aj všetkým individuálnym darcom.

Holandskej obchodnej komore, vďaka ktorej sme mohli zveľaďiť budovu a okolie nášho krízového centra

Evke Zimanovej – dlhoročnej ambasádorke Náruče

Pani Zuzane Ganoczyovej,

vďaka ktorej sa naše deti s rodičmi už po tretí krát mohli zúčastniť Medzinárodného dňa detí v Penzióne Gájuz v Ošhadnici.

Rodine Tomašcovcov,

ktorá deti v našom krízovom centre dlhodobo podporuje formou venovania šatstva, rôznych vecí pre deti a domácnosť, a tiež finančne.

Katke Leitmanovej

za to, že si našla čas na správu našu internetovej stránky

Naším dlhodobým skalným partnerom v oblasti venovania 2%

2% Z VAŠICH DANÍ

V roku sa nám z 2% podarilo získať 34 660 €.

Prostriedky získané z asignácie 2% z daní sme opäť použili na dofinancovanie programov Detského krízového centra Náruč a poradní Náruč, ako aj na pokrytie nákladov súvisiacich s fungovaním združenia a s realizáciou jeho ďalších aktivít. Išlo predovšetkým o: kultúrne, športové a turistické podujatia pre deti umiestnené v našom detskom krízovom centre, letné tábory, odborné výcviky a podobne. Bez 2% by sme len ťažko mohli uskutočniť projekty, u ktorých sa predpokladá vloženie vlastného vkladu organizácie. Vďaka 2% sa nám podarilo zrealizovať početné projekty bez toho, aby sme museli čeliť frustrácii z finančnej tiesne alebo z obáv, či budeme schopní dodržať zmluvné záväzky.

Na tomto mieste chceme vyjadriť naše najúprimnejšie poďakovanie všetkým známym i neznámym darcom 2%.

PRÍJMY

Zdroje príjmov	Výška príjmu v Eur	Podiel v %
Štátny a verejný rozpočet		
VÚC Žilina (DKC, poradne)	90 398	56,66
ÚPSVaR Žilina (DKC)	117 777	
Mesto Žilina (PRK)	20 850	
Mesto Čadca	150	
Ministerstvo vnútra SR	4 334	
Granty (príjmy, ktoré sa získali prostredníctvom projektov)	94 270	22,87
Ostatné príjmy – tržby z predaja služieb a iné	7 430	1,8
Úroky z účtov v banke	42	
Príjmy od fyzických osôb	8 049	2
Príjmy od PO	300	0,05
Príjmy z 2 %	68 506	16,62
SPOLU	412 106	100

* Poznámka: V roku 2011 celkové príjmy z 2% predstavovali čiastku 34 660,06 €.

VÝDAVKY

Materiálne náklady kanc. potreby, stravné, PHM...	34 475
Spotreba energie (voda, el. energie, plyn)	13 065
Služby	58 645
Opravy a údržba	8 732
Mzdové náklady	200 033
Cestovné	2 260
Zákonné soc. poistenie, soc. fondy	67 038
Poskytnuté dary	280
Daň	922
Iné náklady	24 256
Obstaranie kapitálových investícií	
SPOLU	409 706

SÚVAHA k 31.12.2011

Účet		AKTÍVA	PASÍVA
021	Budovy, haly a stavby	173 965	
022	Stroje, prístroje a zariadenia...	41 008	
023	Dopravné prostriedky	41 838	
028	Drobný dlhodobý majetok	29 321	
042	Obstaranie dlhodob.hm.majetku	0	
112	Syntetický účet 112 spolu	408	
211	Syntetický účet 211 spolu	953	
221	Syntetický účet 221 spolu	62 151	
261	Peniaze na ceste	134	
314	Poskytnuté prevádz. preddavky	50	
315	Iné pohľadávky	1 156	
341	Zúčt.daní	914	
346	Dotácie a ost. zúčt. so ŠR	1 595	
381	Náklady budúcich období	1 177	
385	Nevrátené výnosy z dot. účtu	0	
428	Nerozdelený zisk min.rokov		
	AKTIVA SPOLU	182 249	
081	Oprávky k budovám, hal., stav.		78 243
082	Oprávky k strojom, prís., zar.		38 271
083	Oprávky k dopravným prostriedkom		25 425
088	Oprávky k drob. DHM		29 321
321	Dodávatelia		1 166
323	Krátkodobé rezervy		9 648
325	Ostatné záväzky		430
326	Nevyfakturované dodávky		985
331	Zamestnanci		10 920
336	Zúčt.so sociálnou a zdravot.poist'ov.		6 102
342	Ostatné priame dane		1 131
346	Zúčt.so štátnym rozpočtom		
383	Výdavky budúcich období		
384	Výnosy budúcich období		19 938
411	Fond základného imania		
428	Nerozd. zisk, srata min. rokov		178 989
472	Sociálny fond		50 861
	Hospodársky výsledok		
	PASÍVA SPOLU		182 249

HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK K 31.12.2011

Účet		NÁKLADY	VÝNOSY
501	Spotreba materiálu	34 475	
502	Spotreba energie	13 065	
511	Opravy a udržiavanie	8 732	
512	Cestovné	2 260	
513	Náklady na reprezentáciu	55	
518	Ostatné služby	58 600	
521	Mzdové náklady	200 033	
524	Zákonné sociálne poistenie	58 877	
527	Zákonné sociálne náklady	8 160	
538	Ostatné dane a poplatky	46	
543	Odpis pohľadávky	2 665	
544	Úroky	1	
546	Dary	280	
549	Iné ostatné náklady	3 285	
551	Odpisy DNM a DHM	18 249	
552	Zostatková cena predaného DM		
563	Poskytnuté príspevky FO		
	Účtovná trieda 5 celkom	408 783	
602	Tržby z predaja služieb		6 964
644	Úroky		42
649	Iné ostatné výnosy		4 814
651	Tržby z predaja DNM a DHM		4 800
662	Prijaté príspevky od iných organizácií		41 710
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb		3 823
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane – 2%		68 506
667	Prijaté príspevky zo zbierok		
691	Dotácie na prevádzku		281 447
	Účtová trieda 6		412 106
	Výsledok hospodárenia pred zdanením		3 278
591	Daň z príjmov		922
	Výsledok hospodárenia po zdanení		2 356